

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209062
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118209062.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: O. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX Z. Z., právne zastúpeným JUDr. Matúšom Motykom, advokátom so sídlom Námestie SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 21.01.2019, č. k. 9Csp/156/2018-84, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v zmluve o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

II. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

2. Citoval ustanovenia § 7 ods. 1 a 2 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“)

3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 13.08.2018 sa žalobca domáhal na žalovanom zdržania sa použitia „Dohody o zrážkach zo mzdy“. Súd prvej inštancie neprijal tvrdenia žalobcu o tom, že podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy bolo nevyhnutné pre poskytnutie úveru, či o tom, že nebol osobitne poučený o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, resp. o neindividuálnosti dojednania Dohody o zrážkach zo mzdy. Súd prvej inštancie sa zaoberal najmä tým, ako žalovaný skúmal bonitu žalobcu. Zo žalovaným predložených listín zistil, že príjem žalobcu bol 1.183,81 eura a s rodinnými prídavkami bol 1.230,81 eura. Žalobca je ženatý a má 2 nezaopatrené deti. Ako výdavky uviedol sumu 25,00 eura. Uviedol, že vzhľadom na absolútnu nereálnosť tohto údaja, mal byť žalobca žalovaným poučený, čo sa myslí výdavkami (náklady na bývanie, stravu, na deti, na hobby, na hygienu, na úvery a pod.). Použitie údajov o životných minimách žalovaným, nebolo v tomto prípade dostačujúce. Tieto údaje majú totiž výpovednú hodnotu iba pre prípad, ak by spotrebiteľ uvádzal životné náklady nižšie ako zákonom stanovené životné minimum, čo by u dodávateľa

malo viesť k podrobnému overeniu reálnosti takýchto výdavkov. Naopak, pri odbornej a nie povrchnej (formálnej) starostlivosti sa žalovaný mal zaoberať ďalšími údajmi, ktoré mal k dispozícii - z výpisu z účtu za mesiac 01/2017 totiž vyplýva, že kreditné položky žalobcu boli sice 1.433,59 eura ale debetné položky mali výšku až 1.420,10 eura. Zostatok na účte teda bol iba 32,33 eura. Rovnako aj za mesiac 12/2016 bol zostatok na účte iba 18,84 eura. Z reportu NRKI vyplynulo, že žalobca spláca úver v zostávajúcej sume 7.206 eur - mesačná splátka 153 eur, úver v zostávajúcej sume 3.620 eur - mesačná splátka 86 eur a úver v zostávajúcej sume 440 eur - mesačná splátka 31 eur. Zároveň mu bolo odmietnutých 8 žiadostí o úver. Dospel teda k záveru, že ak podľa posudzovanej zmluvy mal žalobca mesačne splácať spolu s poistením sumu 80,69 eura, tak odborná starostlivosť mala žalovaného viesť k neposkytnutiu úveru pre nedostatočnú schopnosť jeho splácania. Rovnako zástava názor, že mimosúdne vymáhanie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru zrážkami zo mzdy v prípade, ak úver bol ľahkomyselne až hazardne poskytnutý osobe, ktorá reálne vôbec negarantovala svojimi finančnými pomermi jeho splácanie, je výkonom práva odporujúcim dobrým mravom podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, a takáto situácia nemôže nepriaznivo postihovať spotrebiteľa ale iba dodávateľa.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Konštatoval, že žalobca bol sice v konaní sice úplne úspešný, avšak z podstatne iných dôvodov, na akých postavil svoju žalobu. Ani jeden z dôvod uvádzaných žalobcom súd nevyhodnotil ako relevantný. Ak teda žalobe bolo vyhovené iba aktivitou súdu, napriek tomu, že žalobca bol právne zastúpený, mal súd prvé inštancie za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré nárok na náhradu trov konania neumožňujú priznať.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vypořiadal s vysvetlením postupu, akým žalovaný posudzoval schopnosť žalobcu ako žiadateľa splácať úver. V prvom rade poukázal na to, že žalovaný pri posudzovaní schopnosti splácať úver žalobcom nevychádzal zo sumy výdavkov 25 eur. Uvedená suma sa uvádza na žiadosti o úver, ktorú žalobca vyplnil. Konkrétny postup pri posudzovaní žiadosti žalobcu o úver uviedol vo svojom vyjadrení zo dňa 14.01.2019. Žalovaný vychádzal zo sumy výdavkov 859,12 eura. Súd prvej inštancie v rozsudku tvrdil o postupe žalovaného skutočnosti, ktoré nezodpovedajú skutočnosti. Vo vzťahu tvrdeniu súdu prvej inštancie, že žalovaný vychádzal pri životných výdavkoch zo súm životného minima poukázal na opatrenie NBS č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver pri posudzovaní životných výdavkov, ktoré hovorí o sumách životného minima. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ sa na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa. Uviedol, že súd prvej inštancie ďalej poukazoval na to, že žalovaný nezohľadnil, že na účte za mesiac 01/2017 boli kreditné položky 1.433,59 eura a debetné 1.420,10 eura, a že z reportu NRKI vyplýva, aké sú splátky a aké sú zostávajúce záväzky. Pokiaľ ide o kreditné a debetné obraty, považoval to za nesprávne hodnotenie zo strany súdu prvej inštancie a to z dôvodu, že súd debetné obraty hodnotí ako výdavky, čo ale nie je automatické, správne a ani reálne. Takýto postup súdu nesprávne predpokladá, že ak dlžník vyberie celú sumu „kreditných obrátov“, že jeho výdavky sú rovnaké. Výpis z účtu slúžil na preukázanie, že príjem žalobcu bol overený aj z nezávislého zdroja, nie iba vyhlásením žalobcu. Pokiaľ ide o výdavky NRKI, poukázal na to, že v rámci výdavkovej strany sa pri posudzovaní výdavkov zohľadnila nielen suma 270 eur, ale navyše aj 72 eur. Ďalej sa na strane výdavkov rátalo s dodatočným nákladom - rezervou vo výške 10 % z čistého priemerného príjmu. Žalovaný pristupoval k posudzovaniu schopnosti splácať úver zodpovedne a nad rámec ZoSÚ. Už len kalkulovaná rezerva vo výške 118,38 eura by plne postačovala na úhradu záväzku žalobcu voči žalovanému. Na základe uvedeného preto tvrdil že súd prvej inštancie sa nesprávne vypořiadal s predloženými dôkazmi, s jeho vyjadrením a s príslušnými ustanoveniami ZoSÚ a v dôsledku tohto postupu dospel k nesprávnym skutkovým záverom a k nesprávnemu právnomu posúdeniu. Navrhol zmeniť rozsudok tak, že odvolací súd žalobu zamietne.

6. Proti výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Považoval rozhodnutie o nepriznaní trov konania žalobcovi pri neexistencii dôvodov hodných osobitného zreteľa sa nezákonné a nespravodlivé. To že žalobe bolo vyhovené na základe iných skutočností ako uvádza žalobca, nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa pre výnimočne nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane. Uviedol, že pre žalovaného dodávateľa je tento spor ekonomicky zanedbateľný, avšak

nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi - spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane vážne zasiahne do jeho majetkovej sféry.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť v celom rozsahu.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 78/05).

9. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal voči žalovanému zdržania sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

10. Súd prvej inštancie neprijal tvrdenia žalobcu o neprípustnosti a neindividuálnom dojednaní Dohody o zrážkach zo mzdy a považoval ich za nedôvodné. Skúmal, ako žalovaný posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa (žalobcu) splácať spotrebiteľský úver pred jeho poskytnutím na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi stranami sporu dňa XX.XX.XXXX, ktorý bol zabezpečený Dohodou o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Dospel k záveru, že žalovaný nedostatočne skúmal bonitu žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.02.2017. Podľa názoru súdu prvej inštancie, pri mesačnej splátke spolu s poistením vo výške 80,69 eura, odborná starostlivosť mala žalovaného viesť k neposkytnutiu úveru žalobcovi pre nedostatočnú schopnosť jeho splácania.

11. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <../..../Microsoft/Windows/Microsoft/Windows/Microsoft/Windows/Temporary Internet Files/Content.Word/_blank>, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

12. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinností podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úveru.

14. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

15. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľa by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

16. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190) posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 smernice 2008/48, t.j. preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej). Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalovanom, aby tento preukázal, že bonitu žalobcu náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ .

17. Na základe výzvy súdu prvej inštancie zo dňa 27.12.2018, aby žalobca predložil okrem iného všetky doklady a výstupy z registrov, ktorými sa overovala bonita žalobcu, žalobca tvrdil a v konaní aj preukazoval, že bonitu klienta zisťoval na základe údajov zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pracovnej zmluvy žalobcu, výplatných pásov za obdobia 11/2016, 12/2016 a 1/2017, výpisu z bankového účtu žalobcu za obdobie od 31.12.2016 do 31.01.2017 a správy z overovania registra NRKI. Tvrdil, že schopnosť spotrebiteľa splácať úver posudzoval na základe kombinácie zistených príjmov v podobe priemerného čistého príjmu žalobcu a rodinných prídavkov na deti a kombinácie zistených výdavkov v podobe životných minimách a vydačov na splátky úverov.

18. Z predložených výplatných pásov od zamestnávateľa žalobcu a Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru je zrejmé, že žalobca mal za obdobie mesiacov 11/2016, 12/2016 a 1/2017 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.183,81 eura. Zároveň žalobca poberá rodinné prídavky vo výške 117,60 eura. Podľa výpisu z bankového účtu žalobcu, je súčet kreditných položiek za obdobie 31.12.2016 do 31.01.2017 vo výške 1.433,59 eura a súčet debetných položiek vo výške 1.420,10 eura so zostatkom na účte 32,33 eura. Z tohto výpisu taktiež vyplýva, že za predchádzajúce mesačné obdobie bol zostatok na tomto bankovom účte ku dňu 30.12.2016 vo výške 18,84 eura. Podľa správy z overovania registra NRKI zo dňa 22.2.2017 žalobca splácal 3 úvery v celkovej zostávajúcej istine s príslušenstvom 11.266 eur a celkového mesačného súhrnu splátok 270 eur.

19. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je potrebné chápať ako situáciu, keď

v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver.

20. Vychádzajúc z doterajších výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný ako veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ. Pokiaľ účelom skúmania bonity klienta je zistenie všetkých údajov potrebných na posúdenie schopností klienta splácať úver, potom takéto posúdenie nemôže byť zrealizované na základe skúmania výdavkov v podobe životného minimá na žalobcu, jeho partnera a vyživované dieťa, ako postupoval žalovaný. Príjem môže byť vyhovujúci, ale pokiaľ veriteľ nepozná a nezohľadní celkový objem skutočných výdavkov klienta (teda nie len výšku životného minimá), nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Aj keď žalovaný uviedol, že výdavky žalobcu boli overené dopytom do úverového registra, splátky a výdavky jednoznačne pojmovo nepredstavujú to isté. Splátky totiž pojmovo predstavujú iba časť výdavkov, teda žalovaný bonitu žalobcu náležite neskúmal.

21. V prípade, ak veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere zistí, resp. mohol a mal zistiť, že spotrebiteľovi po úhrade mesačných výdavkov a splátok úveru, zostane disponibilná suma, ktorá nepostačuje na úhradu nepredvídateľných okolností, čo môže mať za následok ohrozenie schopnosti spotrebiteľa splácať dojednaný úver, nie je v súlade s odbornou starostlivosťou žalobcu pristúpiť k uzavretiu danej zmluvy o úvere. Je zrejmé, že žalovaný ako veriteľ nezohľadnil pri posúdení bonity žalobcu zostatky na bankovom účte žalobcu za mesiac 1/2017 iba vo výške 32,33 eura, pričom za mesiac 12/2016 bol zostatok ešte v nižší, a to 18,84 eura. V danom prípade tak vznikajú dôvodné pochybnosti, či žalovaný proces posudzovania úverovej schopnosti žalovaného neposudzoval neodôvodnene úzko a účelovo, bez ohľadu na komplexnú finančnú situáciu spotrebiteľa aktuálnu v danom čase, vrátane jej možného dopadu na zmenu schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Takýto postup veriteľa nemožno v žiadnom prípade považovať za odborný prístup vo vzťahu k slabšej zmluvnej strane (spotrebiteľovi) v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ.

22. Odvolací súd sa tak stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný ako nebanková spoločnosť poskytujúca spotrebiteľské úvery má niesť dôsledky svojho konania pri overovaní bonity spotrebiteľa, jeho životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa.

23. Odvolací súd považuje dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu, akým je rezignácia na adekvátne zistenie bonity dlžníka. Podľa názoru odvolacieho súdu je úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke, v dôsledku ktorého nemorálnemu vzťahu nepriznať ani súdnu ochranu pri mimosúdnom vymáhaní pohľadávky zrážkami zo mzdy.

24. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok B. a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

25. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

26. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí uložiť neúspešnej strane

sporu povinnosť nahradiť trovy konania. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (R 34/1982).

28. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010 či 3MCdo/46/2012, Ústavný súd Slovenskej republiky IV. ÚS 226/2011), v zmysle ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe). Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy, ktorá nepriznanie nároku na náhradu trov úspešnej strane sporu pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Túto normu § 257 CSP, preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

29. Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo, že zároboková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

30. Odvolací súd opätovne preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania a dospel k záveru o dôvodnosti použitia ustanovenia § 257 CSP. Za dôvod hodný osobitného zreteľa možno brať do úvahy, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu, zastúpeného advokátom na základe iných dôvodov, než žiadal samotný žalobca. Pre rozhodnutie súdu neboli dôvodné žalobné tvrdenia žalobcu, o tom, že podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy bolo nevyhnutné pre poskytnutie úveru, či o tom, že nebol osobitne poučený o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, resp. o neindividuálnosti dojednania Dohody o zrážkach zo mzdy a v konečnom dôsledku by znamenali neúspech pre žalobcu. Pre súd prvej inštancie bolo rozhodujúce, že žalovaný poskytol úver ľahkomyselne až hazardne osobe, ktorá reálne vôbec negarantovala svojimi finančnými pomermi jeho splácanie, v dôsledku čoho je mimosúdne vymáhanie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru zrážkami zo mzdy, výkonom práva odporujúcim dobrým mravom.

31. Žalobcom uvádzané dôvody ohľadne toho, že nepriznanie náhrady trov konania mu vážne zasiahne do jeho majetkovej sféry odvolací súd nevyhodnotil ako dôvodné, keďže žalobca v tomto smere neunesol dôkazne bremeno o jeho prípadnej slabej finančnej, príjmovej, majetkovej a sociálnej situácii.

32. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

33. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Keďže ani, jeden z odvolateľov nebol úspešný, odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).